2021: ఏపీ హైకోర్టు:6744

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ డి.వి.ఎస్.ఎస్.సోమయాజులు

డబ్ల్యు.పి..No. 5470 /2021

25.03.2021

శ్రీమతి సి.హెచ్.సుజాత, సి.హెచ్.రమేష్,

తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లా.

... అర్జీదారు

వర్సెస్.

రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం..

ఎంజీరోడ్డు, విజయవాడతో పాటు మరో నలుగురు..

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ వి.ఆర్.ఎస్.ప్రశాంత్

ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది : ఎస్.అశ్వనీకుమార్, ఎస్ఈసీ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు నిమ్మగడ్డ శ్రీ కె.కృష్ణారెడ్డి.

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1 1993 (4) ఎస్ సిసి 175

2 (2002) 5 SCC 294

3 ఏఐఆర్ 1995 ఏపీ 212

4 1995 (1) ALT 204

5 2004 (3) ALD 196

6 1952 దక్షిణ మధ్య రైల్వే 218

7 1978 (2) దక్షిణ మధ్య రైల్వే 272

8 1984 (3) దక్షిణ మధ్య రైల్వే 74

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ డి.వి.ఎస్.ఎస్.సోమయాజులు

డబ్ల్యు.పి.నెం.5470 ఆఫ్ 2021

ఆర్డర్:

తిరుపతి నగరపాలక సంస్థలోని 7వ వార్డు ఎన్నికల ప్రక్రియను తక్షణమే నిలిపివేస్తూ 04.03.2021న మొదటి ప్రతివాది ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలైంది. పిటిషనర్ తిరుపతి నగరపాలక సంస్థలోని 7వ వార్డుకు పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థి. ఆమెతో పాటు 5వ ప్రతివాది నామినేషన్లు దాఖలు చేశారు. 14.03.2020న నామినేషన్ల పరిశీలన పూర్తయింది. అయితే కోవిడ్-19 కారణంగా ఎన్నికలు వాయిదా పడ్డాయి. ఆ తర్వాత 15.02.2021న జారీ చేసిన ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా అభ్యర్థుల ఉపసంహరణ దశ నుంచి ఎన్నికల ప్రక్రియను పునఃప్రారంభిస్తామని స్పష్టం చేశారు. ఉపసంహరణ పత్రంపై తన సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేశారని 5వ ప్రతివాది ఫిర్యాదు చేసినట్లు తెలుస్తోందని, ఆ ఫిర్యాదు ఆధారంగా కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేశామని పేర్కొన్నారు. అయితే ఫిర్యాదు చేసిన రిటర్నింగ్ అధికారి ప్రమేయం లేదని, ఎన్నికల ఏజెంట్ డి.మురళీనాయుడు అనే వ్యక్తి ఈ నేరానికి పాల్పడ్డాడని 3వ ప్రతివాది పేర్కొన్నారు. మూడో పక్షం ఫోర్జరీ చేసినా మొత్తం ఎన్నికలను నిలిపివేయలేమని వాదించారు. అందుకే రిట్ పిటిషన్..

పిటిషనర్ తరఫున శ్రీ వి.ఆర్.ఎన్.ప్రశాంత్ వాదనలు వినిపిస్తూ, 5వ ప్రతివాది ఇచ్చిన ప్రాథమిక ఫిర్యాదు రిటర్నింగ్ అధికారికి వ్యతిరేకంగా ఉందని పేర్కొన్నారు. 03.03.2021 నాటి

ఫిర్యాదును ఆయన హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. చివరకు 5వ ప్రతివాది నమోదు చేసిన ఎఫ్ఐఆర్లో నిందితుడి పేరును చూపించలేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది ప్రక్రియలో స్పష్టమైన వ్యత్యాసం అని, 5వ ప్రతివాది ఆరోపణలు చేయడానికి అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకున్నారని ఆయన వాదించారు. తిరుపతి నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ (ప్రతివాది నెం.3) రాసిన లేఖలను కూడా ప్రముఖ న్యాయవాది హైలైట్ చేశారు, ఇందులో ఉపసంహరణ పత్రాన్ని 5వ ప్రతివాది ఎన్నికల ఏజెంట్ సమర్పించారని, రిటర్నింగ్ అధికారి చట్టం ప్రకారం నిర్దేశించిన ప్రక్రియను, మొదటి ప్రతివాది ఇచ్చిన సూచనలను పాటించారని స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. వీడియో ఫుటేజీని 3వ ప్రతివాది కూడా పరిశీలించారని, ఆ విషయాన్ని రెండో ప్రతివాదికి తెలియజేశారని న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. ఫోర్జరీ జరిగిందనే వాదన కోసం ట్రిబ్యునల్ లో ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేసే సమయంలో వాదించడం, రుజువు చేయడం ద్వారా రుజువు చేయాల్సిన అంశమని, ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేసే అధికారం మొదటి ప్రతివాదికి లేదని న్యాయవాది వాదించారు. ఎన్నికల వివాదాలను పరిష్కరించే అధికారం మొదటి ప్రతివాదికి లేదని ఆయన గట్టిగా వాదించారు. ఫోర్జరీ జరిగిందా లేదా అనేది పోలీసుల దర్యాప్తు, ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ లో విచారణ సమయంలో రుజువు చేయాల్సిన అంశమని ఆయన వాదన. నేరం జరిగిందని పోలీసులు నివేదిక సమర్పించినా, దాన్ని కోర్టులో రుజువు చేయాల్సి ఉందన్నారు. అందువల్ల కేవలం ఊహాగానాల ఆధారంగా మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను అడ్డుకోలేమని న్యాయవాదులు వాదిస్తున్నారు. వాస్తవానికి నేరం జరిగిందని, ఆ నేరమే నామినేషన్ ఉపసంహరణకు దారితీసిందని తేల్చాల్సిన బాధ్యత ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ దేనని ఆయన వాదించారు. 2021 డబ్ల్యు.పి.నెం.5113, బ్యాచ్ 03.03.2021లో ఈ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను కూడా న్యాయవాది ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఒక ఎన్నికల్లో జరిగిన మోసం అనేది వాదించడానికి మరియు రుజువుకు సంబంధించిన విషయం మరియు చట్టం ప్రకారం సక్రమంగా ఏర్పాటు చేయబడిన ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ లో ఏర్పాటు చేయవచ్చని ఈ కోర్టు ఇప్పటికే పేర్కొంది.

దీనికి సమాధానంగా 5వ ప్రతివాదిగా హాజరైన ఎన్.వెంకటేశ్వర్లు దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్లో ఈ కేసులో నామినేషన్ల ఉపసంహరణకు చివరి తేదీ 03.03.2021 అని వాదించారు. ఆ రోజు 5వ తేదీన స్పందించిన ఆమె పేరు చెల్లుబాటు అయ్యే అభ్యర్థుల జాబితాలో లేదని తేలింది. ఆమె రిటర్నింగ్ అధికారిని ప్రశ్నించగా ఎన్నికల ఏజెంట్ గా చెప్పబడుతున్న ఎవరో తన

నామినేషన్ ను ఉపసంహరించుకున్నట్లు గుర్తించారు. 5వ ప్రతివాది ఎన్నికల ఏజెంట్ ను నియమించలేదని, ఆమె సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేయడం ద్వారా ఆమె నామినేషన్ ను ఉపసంహరించుకున్నారని పేర్కొంటూ దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ ను న్యాయవాది కోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు.

ఆ తర్వాత ఆమె పోలీసు అధికారులను ఆశ్రయించి ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసిందని న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. నెం.77 ఆఫ్ 2021. డి.మురళీనాయుడు అనే వ్యక్తిని ఆమె ఫిర్యాదులో నిందితుడిగా పేర్కొన్నారు. అయితే, నమోదు చేసిన ఎఫ్ఐఆర్లో నిందితుడి పేరును పేర్కొనలేదని, ఎఫ్ఐఆర్లో నిందితుడి కాలమ్ ఖాళీగా/ఖాళీగా చూపించారని పేర్కొన్నారు. 4వ ప్రతివాది సహకారంతో నామినేషన్ ఉపసంహరించుకున్నట్లుగా నకిలీ లేఖను సమర్పించారనేది ఆమె వాదన. 4వ ప్రతివాదిపై కూడా ఆరోపణలు చేశారు. ఆమె ఎవరినీ ఎన్నికల ఏజెంట్ గా నియమించలేదని పునరుద్ఘాటించారు. 5వ ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది కూడా పోలీసులు దర్యాప్తు ప్రారంభించారని, అదే పురోగతిలో ఉందన్న విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. అందువల్ల, ఇది నిర్ధారించాల్సిన విషయం అని, ఇది పూర్తయ్యే వరకు, 5 వ ప్రతివాది వాస్తవంగా ఎన్నికల నుండి "ఉపసంహరించుకున్నట్లు" చెప్పలేమని ఆయన వాదించారు. మోసం ఈ ప్రక్రియను దెబ్బతీస్తుందని ఆయన వాదించారు. రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం తరఫున ఎన్.అశ్వనీకుమార్ వాదనలు వినిపించారు. ఒరిజినల్ ఫిర్యాదుకు, ఎఫ్ఐఆర్ కు మధ్య వ్యత్యాసాలు పెద్దగా లేవని, ఇది దర్యాప్తుకు సంబంధించిన అంశమని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఎఫ్ఐఆర్ అనేది ఎన్సైక్లోపీడియా కాదని, ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న వ్యత్యాసాలు చిన్నవేనని ఆయన పేర్కొన్నారు. ప్రతివాది నెం.1, 2లకు 3వ ప్రతివాది రాసిన లేఖలపై ఆయన ఆధారపడి ఉన్నారు, ఇందులో ఎన్నికల ఏజెంట్ పై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయాలని పోలీసు సూపరింటెండెంట్ ను ఉద్దేశించి పేర్కొన్నారు. రిటర్నింగ్ అధికారి నివేదిక, వీడియో ఫుటేజీ ఆధారంగా అభ్యర్థి ఆరోపించినట్లుగా నకిలీ సంతకాలతో ఉపసంహరణ పత్రాన్ని సమర్పించిన ఎన్నికల ఏజెంట్పై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయాలని 3వ ప్రతివాది స్పష్టం చేసిన లేఖలోని 3వ పేరాను ఆయన కోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. 06.03.2021న తిరుపతి పోలీసు సూపరింటెండెంట్ ప్రతివాది నెం.1కు రాసిన లేఖపై స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇప్పటికే ఐదుగురు సాక్షుల వాంగ్మూలం నమోదు చేసినట్లు అందులో పేర్కొన్నారు. విజువల్స్, వీడియో ఫుటేజీతో పాటు డాక్యుమెంట్లను

రుజువు చేయాలని అధికారులకు నోటీసులు జారీ చేసింది. తదుపరి సంతకాలను ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ 2021: ఎపిహెచ్సి:6744 6 ప్రయోగశాలకు పోలిక కోసం పంపుతారు. అందువల్ల ఈ కేసు విచారణలో ఉందని స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ తెలిపారు.

ఎన్నికల కమిషన్ అధికారాల విషయానికొస్తే ఎన్నికల ప్రక్రియ స్వచ్ఛతను మొదటి ప్రతివాది కాపాడాలని స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ వాదించారు. ఫోర్జరీ సంతకంతో ఉపసంహరణ పత్రం సమర్పించడంపై తీవ్రమైన ఫిర్యాదు ఉందని పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన లేఖలు తెలియజేస్తున్నాయని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. తాను ఎన్నికల ఏజెంట్ ను నియమించలేదని కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో 5వ ప్రతివాది పేర్కొనడం కూడా స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ ఎత్తిచూపిన అంశం. ఆరోపణ తీవ్రత దృష్ట్యా, ఎన్నికల ప్రక్రియ యొక్క స్వచ్ఛతను మొదటి ప్రతివాది కాపాడటానికి ఇది తగిన కేసు అని ఆయన వాదన. అభ్యర్థి ఉపసంహరణ పత్రంలో సంతకాలను ఫోర్జరీ చేయడం వంటి కేసుకు సంబంధించి సంబంధిత చట్టంలో ఎలాంటి నిబంధన లేదని ఆయన పేర్కొన్నారు. అందువల్ల, ఈ అంశంపై చట్టం లేనప్పుడు, మొదటి ప్రతివాది సరిగ్గా వ్యవహరించారని, ఎన్నికల స్వచ్ఛతను కాపాడే ఉద్దేశ్యంతో ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్నారని ఆయన వాదించారు. దిగ్విజయ్ మోటే కేసులో సుప్రీంకోర్టు వెలువరించిన ప్రముఖ తీర్పులపై స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ ఆధారపడి ఉన్నారు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వి. ఎన్నికల ప్రక్రియ స్వచ్ఛతను ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ కాపాడాలని వాదించిన అసోసియేషన్ ఫర్ డెమొక్రటిక్ రిఫార్మ్స్, ఇతరులు. ఈ రెండు తీర్పులను ఆధారం చేసుకుని, ఒక కారణం కోసం అధికారాన్ని ఉపయోగించినప్పుడు, కొన్ని విషయాలపై ఆధారపడినప్పుడు, కోర్టు జోక్యం చేసుకోరాదని, మొదటి ప్రతివాదికి స్వేచ్ఛను అనుమతించాలని పండిత న్యాయవాది వాదించారు. సమర్థవంతమైన ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారం ఉందని, ఇవి వాదించడానికి మరియు రుజువు చేయడానికి సంబంధించిన విషయాలు అని చెప్పడం మినహా, ఈ రెండు తీర్పులకు విరుద్ధమైన ఏ చట్టాన్ని ఉదహరించలేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. తన సంకలనంలో, అతను ఇతర కేసు చట్టాన్ని కూడా దాఖలు చేశాడు, కాని అతను ప్రధానంగా ఎన్.క్రిష్టప్ప వర్సెస్ చీఫ్ ఎలక్షన్ కమీషనర్ మీద ఆధారపడతాడు, దీనిని పి.రవీంద్ర రెడ్డి వి. ఎన్నికల సంఘం.. కంచుపాటి నాగేశ్వరరావు వర్సెస్ ఆళ్ల ఆంజనేయరెడ్డి కేసులో ఏపీ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన మరో తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ కేసులో కూడా ఎఫ్ఐఆర్ తదితరాల ఆధారంగా

ఎన్నికలు నిలిపివేశారని, ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ దాన్ని సమర్థించిందని స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ వాదించారు. అందువల్ల, మొదటి ప్రతిస్పందకుడు తన అధికారాన్ని నిజమైన మరియు జర్మన్ కారణాల కోసం ఉపయోగించాడని అతని వాదన. నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలో ఎలాంటి పొరపాట్లు లేవని, అందువల్ల జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను సమర్థించాలన్నది ఆయన వాదన.

కోర్టు పరిశీలన: కేసు చట్టం దృష్ట్యా ఎన్నికల కాలానికి మొదటి ప్రతివాది మాత్రమే అధికార భాండాగారమని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఎన్నికల పర్యవేక్షణ, నియంత్రణ, ఆదేశాలు అనే పదాలు స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్ధారించడానికి మొదటి ప్రతిస్పందకుడికి విస్తృత అధికారాన్ని ఇచ్చిన విస్తృత పరిధి కలిగిన పదాలుగా పరిగణించబడ్డాయి. చట్టం/శాసనం ద్వారా ఖాళీగా మిగిలిపోయిన ఏ ప్రాంతంలోనైనా, పరిస్థితి కోరిన విధంగా వ్యవహరించే అధికారం మొదటి ప్రతివాదికి ఉందని దేశంలోని అత్యున్నత న్యాయస్థానాలు గతంలో ఇచ్చిన అనేక తీర్పులు స్పష్టంగా పేర్కొన్నాయి. రాజ్యాంగంలోని 324వ అధికరణను అధికార భాండాగారంగా, మొదటి ప్రతివాదిని అధికార భాండాగారంగా పేర్కొన్నారు. స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికల నిర్వహణే అంతిమ రాజ్యాంగ లక్ష్యమని తేల్చిచెప్పారు. చట్టం ఇక్కడ పునరావృతం కావడానికి చాలా బాగా స్థిరపడింది.

గత కొన్ని నెలలుగా ఈ హైకోర్టు ఇలాంటి కేసులను విచారిస్తోంది. గతంలో దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లో డబ్ల్యూపీ.. 2021 మరియు బ్యాచ్ యొక్క నెం.5113, మోసం అనేది అభ్యర్థన మరియు రుజువుకు సంబంధించిన విషయం అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఆ కేసులో మొదటి ప్రతివాదిగా ఉన్న కోర్టు జోక్యం చేసుకుని మోసాలు, బలవంతపు ఉపసంహరణలు తదితర అంశాలను పరిశీలించి రెండు రోజుల్లో నివేదిక సమర్పించాలని జిల్లా కలెక్టర్లు, రిటర్నింగ్ అధికారులను ఆదేశించింది. ఆయా విషయాల్లో జిల్లా కలెక్టర్లు/రిటర్నింగ్ అధికారులు ఈ అంశాన్ని పరిశీలించి నిర్ణీత గడువులోగా నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం లేదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఆ కేసుల్లో ప్రత్యర్థుల ఉపసంహరణ దృష్ట్యా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన, సక్రమంగా ఎన్నికైన అభ్యర్థుల విషయంలోనూ ఈ కోర్టు విచారణ జరుపుతోంది. ఈ ప్రక్రియ దాదాపు పూర్తయింది.

చేతిలో ఉన్న సందర్భంలో, కొన్ని ప్రత్యేకమైన లక్షణాలు ఉన్నాయి.

(ఎ) ఎన్నికలు/పోల్ ఇంకా జరగలేదు.

(బి) సి.ఆర్.పి.సి కోరిన విధంగా సంబంధిత పోలీస్ స్టేషన్ లో ఫిర్యాదు చేయబడింది. ఈ వ్యవహారంపై దర్యాప్తు ప్రారంభించి చట్టాన్ని అమలు చేసింది పోలీసులే.

(సి) 5వ ప్రతివాది తాను ఎలక్షన్ ఏజెంట్ ను అస్సలు నియమించలేదని సానుకూల వైఖరిని తీసుకుంది. అందువల్ల ఉపసంహరణ పత్రం సమర్పించిన వ్యక్తి ఎవరు అనేది ప్రశ్న. అంతేకాదు, ఆమె ఎలాంటి ఉపసంహరణ పత్రంపై సంతకం చేయలేదని కూడా చెబుతున్నారు. ఈ ఆరోపణలో నిజానిజాలను పరిశీలించాల్సి ఉంది. దీనిపై దర్యాప్తు చేస్తున్నామని, ఫోరెన్సిక్ ల్యాబ్ రిపోర్టుల కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని పోలీసులు ఇప్పటికే పేర్కొన్నారు. ప్రతివాది నెం.1, 2లకు 3వ ప్రతివాది రాసిన లేఖలు కూడా ఎన్నికల ఏజెంట్ పై ఎఫ్ ఐఆర్ నమోదు చేయాలని స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

తాను ఎలక్షన్ ఏజెంట్ ను నియమించలేదని, నామినేషన్ ఉపసంహరించుకోవడానికి ఎవరో తన సంతకాన్ని ఫోర్జరీ చేశారని 5వ ప్రతివాది తీసుకున్న నిర్దిష్ట వైఖరి నిజమైతే తీవ్ర ఆందోళన కలిగించే అంశమని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

మొదటి ప్రతివాది న్యాయనిర్ణేత పాత్ర పోషించి ఇలాంటి సమస్యను నిర్ణయించలేడని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది గట్టిగా వాదించారు. ఫిర్యాదు లేదా ఎఫ్ఐఆర్ ఆధారంగా ఎన్నికలను వాయిదా వేసే విచక్షణాధికారం మొదటి ప్రతివాదికి లేదని ఆయన వాదించారు. ఏదేమైనా, ప్రత్యేకించి ఎన్.క్రిష్టప్ప కేసులో (3 సుప్ర) సమర్పించిన కేసు చట్టాన్ని చదివితే, ఈ కేసులో గోరంట్ల అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం ఎన్నికను తెలిపైన సింగిల్ జడ్జి డీల్ చేసినట్లు తెలుస్తుంది. నామినేషన్ దాఖలుకు 08.11.1994 చివరి తేదీ. 09.11.2014 పరిశీలనకు చివరి తేదీ. అభ్యర్థుల ఉపసంహరణకు 11.11.2014 చివరి తేదీ కాగా, అవసరమైతే 01.12.1994న పోలింగ్ నిర్వహించాల్సి ఉంది. 08.11.1994 ఉదయం ఒక రాజకీయ పార్టీకి చెందిన అభ్యర్థి అపహరణకు గురై మరుసటి రోజు అంటే 09.11.1994న విడుదలయ్యాడు. కిడ్నాప్ కారణంగా ఈ అభ్యర్థి 08.11.1994న నామినేషన్ దాఖలు చేయలేకపోయారు. ఈ అపహరణ ఘటన, దానిపై వచ్చిన నివేదికల ఆధారంగా మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను రద్దు చేయాలని రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్

సిఫారసు చేశారు. దీని ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ ఈ నియోజకవర్గానికి మొత్తం ఎన్నికలను రద్దు చేస్తూ 11.01.1994 న నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. గవర్నర్ ఈ చర్యను ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో సవాల్ చేశారు. 17.11.1994 నాటి తన ఉత్తర్వు ద్వారా ఎన్నికల స్వచ్ఛత ఆధారంగా ఈ చర్యను సమర్థించిన న్యాయమూర్తి. ఈ ఉత్తర్వులను డబ్ల్యూఏ డివిజన్ బెంచ్ ముందు సవాలు చేశారు. నెం.1395 ఆఫ్ 1994. రిట్ అప్పీల్ లో తీర్పు పి.రవీంద్రారెడ్డి కేసులో నివేదించబడింది (4 సుప్ర). అభ్యర్థిని కిడ్నాప్ చేయడం, నామినేషన్ వేయకుండా అడ్డుకోవడం ఎన్నికల ప్రక్రియను కోలుకోలేని విధంగా దెబ్బతీసిందని పేర్కొంటూ సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను డివిజన్ బెంచ్ సమర్థించింది.

అదేవిధంగా కంచుపాటి నాగేశ్వరరావు కేసులో (5 సుప్ర) ఎంపీటీసీ సభ్యుడి భార్య అపహరణకు గురైందనే కారణంతో మండల పరిషత్ అధ్యక్ష పదవికి ఎన్నికను వాయిదా వేశారు. ఓటు వేయాల్సిన ఎంపీటీసీ సభ్యుడిని కూడా కిడ్నాప్ చేశారని మరో ఫిర్యాదు చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు కిడ్నాప్ ఆరోపణలు రావడంతో ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తూ 12.02.2004న ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. అని రిట్ పిటిషన్ లో ప్రశ్నించారు. ఈ విషయంలోనూ ప్రకాశం జిల్లా ఎస్పీ నుంచి కలెక్టర్ వాస్తవ నివేదిక కోరారు. 12.02.2004న ఈ నివేదిక అందింది. దీనికితోడు ఎన్నికల కమిషనర్ జిల్లా కలెక్టర్ నుంచి నివేదిక కోరగా 11.02.2004న అందింది. ఈ నివేదికల ఆధారంగా ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వాయిదా ఉత్తర్వులను సింగిల్ జడ్జి కొట్టివేశారు. ఈ విషయాన్ని సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనానికి తీసుకెళ్లారు. సస్పెన్షన్ ను సమర్థించిన ధర్మాసనం చివరకు ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా, నిష్పక్షపాతంగా, శాంతియుతంగా నిర్వహించడానికి పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేవన్న సంతృప్తిని నమోదు చేయడానికి ఎన్నికల కమిషనర్ ముందు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని నిర్ధారణకు వచ్చింది.

మొదటి ప్రతివాది 'న్యాయనిర్ణేత అధికారి' పాత్రను స్వీకరిస్తున్నాడని, మోసం / ఫోర్జరీ జరిగిందా అని నిర్ణయించాలని పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది చేసిన వాదనకు ఈ రెండు కేసులు గణనీయంగా సమాధానం ఇస్తున్నాయి. ఈ దశలో మొదటి ప్రతివాది 'న్యాయనిర్ణేత' పాత్రలోకి ప్రవేశించారని చెప్పలేమని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. 1వ ప్రతిస్పందకుడు తాను చేసినట్లు నిర్ధారణకు రావడానికి ముందు, బాహ్య కారణాల వల్ల ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయా లేదా

ఏదైనా మెటీరియల్ లభ్యం అవుతుందా అనేది ఒక ప్రశ్నగా కనిపిస్తుంది. ఎన్.క్రిష్టప్ప కేసులో (3 సుప్ర) కిడ్నాప్ 08.11.1994న జరగ్గా నామినేషన్ల దాఖలుకు చివరి తేదీ 09.11.1994. వివిధ చట్ట నిబంధనల కింద నమోదైన కేసుతో పాటు పోలీసు సూపరింటెండెంట్ నివేదికను ఎన్నికల కమిషనర్ తన ముందు ఉంచారు. దీన్ని ఆసరాగా చేసుకుని ఎన్నికలు వాయిదా పడ్డాయి. ఈ తీర్పును సింగిల్ జడ్జి సమర్థించారు. ఎన్.పి.పొన్నుస్వామి వర్సెస్ రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ 6, మొహిందర్ సింగ్ గిల్ వర్సెస్ కేసులో ప్రధాన తీర్పులను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత ఆయన ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేశారు. అభ్యర్థి అపహరణ, నామినేషన్ దాఖలు చేయడంలో విఫలమైన సందర్భాల్లో ఇలాంటి ఆదేశాలను జారీ చేయడానికి రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ తన ప్లీనరీ అధికారాలను ఉపయోగించే అధికారం ఉందని ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ పేర్కొన్నారు. ఎన్నికల ప్రక్రియను 'పకడ్బందీగా' నిర్వహించారు.

ఎన్.క్రిష్టప్ప కేసు (32) పేరాలో ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు.

> 32. పైన చర్చించినట్లుగా, ఎన్నికల ప్రక్రియ యొక్క స్వచ్ఛతను సాధించడంలో, మొదటి ప్రతివాది అనంతపురం జిల్లాలోని 163-గోరంట్ల అసెంబ్లీ నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన ఎన్నికల ప్రక్రియను రద్దు చేయాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్కు సిఫారసు చేసేటప్పుడు ఏకపక్షంగా లేదా ఏదైనా దురుద్దేశంతో వ్యవహరించారని నేను భావించడం లేదు. రెండో ప్రశ్నకు తదనుగుణంగా సమాధానాలు చెప్పారు.

సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఈ ఉత్తర్వులపై అప్పీలును పరిగణనలోకి తీసుకున్న డివిజన్ బెంచ్ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324, 329, మోహిందర్ సింగ్ గిల్ కేసు (7 సుప్రా) తో సహా ఈ అంశంపై చట్టాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంది. చట్టం నిశ్శబ్దంగా ఉన్నా తగిన ఆదేశాలు ఇచ్చే అధికారం ఎన్నికల కమిషనర్ కు ఉందన్న అభిప్రాయాన్ని పునరుద్ఘాటించడానికి ఏసీ జోస్ వర్సెస్ శివన్ పిళ్లైపై కూడా ఆధారపడింది. 32వ పేరాలో ఒక అభ్యర్థి అపహరణ కారణంగా నామినేషన్ దాఖలు చేయడానికి శారీరక వైకల్యం అనేది ఎన్నికల స్వచ్ఛత, నిష్పాక్షికతపై ప్రభావం చూపే అంశమని పేర్కొన్నారు. అందువల్ల గోరంట్ల లోక్సభ నియోజకవర్గంలో ఎన్నికల ప్రక్రియ అస్తవ్యస్తంగా ఉందని పేర్కొంటూ ఎన్నికల కమిషనర్ చర్యను డివిజన్ బెంచ్ సమర్థించింది. రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ముందు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని హైకోర్టు సంతృప్తి

వ్యక్తం చేసింది. కంచుపాటి నాగేశ్వరరావు కేసు (5 సుప్ర) డివిజన్ బెంచ్ తీర్పులో కూడా ఎన్నికల వాయిదాపై ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి ఎన్నికల కమిషనర్ ముందు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది.

ప్రస్తుత కేసును ఈ అంశంపై చట్టం (అపహరణ మరియు నివారణ కేసులను ప్రత్యేకంగా డీల్ చేస్తుంది) నేపథ్యంలో చూసినట్లయితే, సిఫార్సు చేయడానికి మొదటి ప్రతివాది ముందు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. తాను ఎలక్షన్ ఏజెంట్ ను నియమించలేదని, తన సంతకాన్ని తన ఎన్నికల ఏజెంట్ గా చెప్పుకునే ఎవరో ఫోర్జరీ చేశారని 5వ ప్రతివాది పేర్కొన్నారు. అందువల్ల మొత్తం సంఘటనల క్రమాన్ని పరిశోధించి నిర్ధారించాలి. 1, 2వ ప్రతివాదులను ఉద్దేశించి రాసిన లేఖల్లో 3వ ప్రతివాదులు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయాలని ఆదేశించారు. వాస్తవానికి ఎఫ్ఐఆర్ 04.03.2021 న నమోదైంది మరియు సాక్షులను విచారించామని మరియు ఎఫ్ఎస్ఎల్ నివేదిక కోసం ఎదురుచూస్తున్నట్లు నివేదిక సూచిస్తుంది. నివేదికకు, ఎఫ్ఐఆర్ కు మధ్య వ్యత్యాసాలు ఈ దశలో అంతగా సరిపోవని, ముఖ్యంగా 5వ ప్రతివాది తప్పుడు ఫిర్యాదు చేశారని పేర్కొన్నారు. ఎఫ్ఐఆర్ అనేది అన్ని వాస్తవాల ఎన్సైక్లోపీడియా కాదని తేల్చిచెప్పారు. చట్టం చాలా బాగా సెటిల్ అయింది. ఎన్నికల ప్రక్రియ యొక్క స్వచ్ఛతను ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ కాపాడుకోవాల్సిన విషయం. ఇది రాజ్యాంగపరమైన లక్ష్యం. ఈ అంశంపై భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం వెలువరించిన తీర్పులన్నీ స్పష్టంగా, ఏకరీతిగా ఉన్నాయి. స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలే మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియ అంతిమ లక్ష్యం. ప్రతివాది నెం.5 ఆరోపణలు నిజమని తేలితే, అది ఖచ్చితంగా ఎన్నికల ప్రక్రియను, దాని స్వచ్ఛతను 'దెబ్బతీసింది'. కాకపోతే మరో రోజు ఎన్నికలు నిర్వహించవచ్చు. ప్రజా శ్రేయస్సు ఎల్లప్పుడూ వ్యక్తిగత మంచి / అవసరానికి మించి ఉంటుంది.

అపహరణ ఫిర్యాదుల ఆధారంగా మొదటి ప్రతివాదిపై ఆధారపడిన కేసుల్లో ఒక ఎన్నికను రద్దు చేయగా, మరో ఎన్నికను వాయిదా వేశారు. ఈ తీర్పులు ఈ కోర్టుకు కట్టుబడి ఉంటాయి. ఈ కేసులో రెండో ప్రతివాది ఎన్నికలను నిలిపివేయాలని ఆదేశించారు.

ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రతివాది నెం.5 ఫిర్యాదు ఆధారంగా ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి మొదటి ప్రతివాది ముందు తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది; ఎఫ్ఐఆర్ మొదలైనవి..

ఈ కేసును త్వరితగతిన విచారించి ముగించాలని ఈ కోర్టు భావిస్తోంది. మొదటి ప్రతివాది నిర్ణయం తీసుకోవడానికి తగిన సాక్ష్యాధారాలు అతని ముందు ఉన్నాయని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది మరియు తదనుగుణంగా, రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయటమైనది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు.

దీనికి కొనసాగింపుగా, ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని కొట్టివేస్తారు.

జస్టిస్ డి.వి.ఎస్.ఎస్.సోమయాజులు.

తేది : 25.03.2021

గమనిక: ఎల్.ఆర్.కాపీ మార్క్ చేయాలి.

కె.ఎల్.పి.